

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Lenky Kaniové, soudkyně Jiřiny Chmelové a soudce Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **Ing. L. P.**, zastoupené Mgr. Štěpánem Ciprýnem, LL.M., advokátem se sídlem Rumunská 1720/12, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2024, č. j. 099531/2024/KUSK, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 7. 11. 2024, č. j. 51 A 64/2024 - 29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 8. 2024, č. j. 099531/2024/KUSK, potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Hostivice ze dne 12. 4. 2024, č. j. 05034/24/SÚ/ Tma, ve věci zastavení řízení o žádosti žalobkyně o dodatečné povolení stavby *Umístění plastového skladu na nářadí, zpevněné plochy a plochy o šterkovém loži pro záhony* na pozemku parc. č. X/A v katastrálním území Ch.. Žalobkyně následně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou

u Krajského soudu v Praze, který ji však shora uvedeným usnesením odmítl jako opožděnou.

[2] Soud uvedl, že u procesních norem, mezi které patří i pravidla pro úpravu lhůt k podání žaloby, se postupuje podle aktuálně platného zákona, pokud přechodná ustanovení nestanoví jinak. Podle § 306 zákona č. 283/2021 Sb., stavebního zákona (resp. nového stavebního zákona), účinného v době zahájení soudního řízení, lze proti rozhodnutí stavebního úřadu, podat žalobu do 1 měsíce poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno. To se však v posuzované věci nestalo. Napadené rozhodnutí bylo žalobkyni (resp. jejímu tehdejšímu zástupci) doručeno dne 8. 8. 2024, tedy již za účinnosti nové právní úpravy. Poslední den lhůty pro podání žaloby proti němu proto připadl na pondělí 9. 9. 2024. Žalobkyně podala žalobu až 2. 10. 2024, a soud ji proto odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) pro opožděnost.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost.

[4] Stěžovatelka nesouhlasila se závěry krajského soudu, protože podle ní nesprávně aplikoval § 306 nového stavebního zákona. Dle přechodných ustanovení tohoto zákona platí, že řízení a postupy, včetně soudních řízení, zahájené před nabytí účinnosti nového stavebního zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů. V dané věci bylo správní řízení zahájeno za účinnosti zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona (resp. starého stavebního zákona), a proto se řízení mělo podle tohoto zákona i dokončit. Ve starém stavebním zákoně neexistovalo žádné ustanovení, které by lhůtu k podání žaloby zkracovalo. Postup krajského soudu proto podle ní představuje nepřipustný případ aplikace pravé retroaktivity.

[5] Stěžovatelka rovněž připomněla, že do podání žaloby sice neexistují procesněprávní vztahy, existuje však subjektivní právo žalobkyně podat žalobu, které bylo limitováno pouze tím, kdy jí bude doručeno napadené rozhodnutí. Nelze podle ní přijmout výklad, na základě něhož je běžící lhůta pro učinění zásadního procesního úkonu, kterým je podání žaloby, zpětně zkrácena.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Soud nejprve ověřil splnění zákonných podmínek řízení o kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že **není důvodná**.

[7] Lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu je obecně upravena v § 72 odst. 1 s. ř. s., podle něž žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.

pokračování

[8] Takovým zvláštním zákonem je také zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon (nový stavební zákon). Právní úprava soudního přezkumu obsaženého v § 305 a násl., nabyla účinnosti od 1. 7. 2024 (viz § 334a odst. 3 tohoto zákona). Podle jeho § 306 lze žalobu proti rozhodnutí stavebního úřadu, s výjimkou rozhodnutí o přestupku, podat do 1 měsíce poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno (odst. 1). Rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky nebo ji rozšířit o další žalobní body může žalobce jen ve lhůtě 2 měsíců poté, kdy mu bylo rozhodnutí oznámeno (odst. 2).

[9] V nyní posuzované věci není sporu o tom, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí dne 7. 8. 2024 a žalobkyni bylo doručeno dne 8. 8. 2024.

[10] Nejvyšší správní soud proto předně uvádí, že stěžovatelka ve své argumentaci zcela přehlíží, že v její věci napadené rozhodnutí bylo jak vydáno, tak doručeno již za účinnosti nové právní úpravy, tedy již za účinnosti § 306 nového stavebního zákona, tj. po 1. 7. 2024. Její polemika ohledně aplikace starého stavebního zákona i na nově zahájená řízení před soudem je zcela lichá. Nový stavební zákon v přechodných ustanoveních § 330 a § 331 stanovuje, jak budou správní orgány a soudy postupovat při střetu původní a nové právní úpravy. V jejím případě bylo ve správním řízení po celou dobu postupováno podle starého stavebního zákona (srov. § 330 nového stavebního zákona). K zahájení soudního řízení tak, aby soud aplikoval úpravu starého stavebního zákona, nedošlo (srov. § 331 nového stavebního zákona). Soudní řízení totiž bylo zahájeno již za účinnosti nové právní úpravy, a zároveň i lhůta pro podání žaloby začala běžet za účinnosti a podle nové právní úpravy. Nejednalo se tak o zpětné zkrácení lhůty, ani o pravou retroaktivitu.

[11] Výše uvedená právní úprava za využití argumentu *a contrario* nedává jinou možnost výkladu než tu, že v nyní posuzované situaci (ve které bylo žalobou napadené správní rozhodnutí vydáno a doručeno již za účinnosti nové právní úpravy) se plně uplatní § 306 nového stavebního zákona.

[12] Lze proto plně souhlasit se závěrem krajského soudu, že v případě stěžovatelky, ve kterém napadené rozhodnutí správní orgán vydal dne 7. 8. 2024 a následně bylo žalobkyni doručeno dne 8. 8. 2024, připadl poslední den lhůty pro podání žaloby na pondělí 9. 9. 2024. Žalobu podanou až dne 2. 10. 2024 tak je nutno považovat za opožděnou.

[13] Za použití argumentu *a minori ad maius* lze odkázat též na závěry rozsudku kasačního soudu ze dne 22. 1. 2025, č. j. 10 As 241/2024 - 42, kde soud posuzoval situaci, ve které rozhodnutí správního orgánu sice bylo vydáno před účinností § 306 nového stavebního zákona, ale toto rozhodnutí bylo doručeno až za její účinnosti, tj. po 1. 7. 2024. I v tomto případě soud dospěl k jednoznačnému závěru, že se v daném případě uplatní § 306 nového stavebního zákona (viz bod 11 tohoto rozsudku). Ke stejnému závěru dospěl i v rozsudku ze dne 9. 4. 2025, č. j. 1 As 10/2025 - 34. Pro úplnost pak Nejvyšší správní soud uvádí, že nález Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2025, sp. zn. I. ÚS 3241/24 se týká situace, ve které napadené správní rozhodnutí bylo jak vydáno, tak i doručeno ještě před účinností uvedeného ustanovení nového stavebního zákona, tedy skutkové situace zcela odlišné od nyní souzené věci, a zde vyslovené závěry se proto v nynější věci neuplatní.

[14] Nejvyšší správní soud závěrem dodává, že je podstatné, že stavební zákon z roku 2021 byl ve Sbírce zákonů publikován již dne 29. 7. 2021, včetně zvláštního pravidla o zkrácení lhůty k podání správní žaloby v § 306 a přechodného ustanovení v § 331. Účinnost této části byla následně odložena až na 1. 7. 2024 zákonem č. 152/2023 Sb. (část I, bod 419), který nabyl účinnosti 1. 7. 2023. Přinejmenším od posledně uvedeného data nemohla být stěžovatelka (respektive její zástupce) na pochybách, co bude obsahem nové právní úpravy (včetně změny žalobní lhůty) a od jakého okamžiku bude účinná. Dále je nutné zdůraznit, že stěžovatelka byla právním profesionálem zastoupena již při podání žaloby ke krajskému soudu, nedošlo tedy k tomu, že by (jakožto právní laik) vlastním pochybením promeškala lhůtu, v níž mohla podat žalobu. Nicméně ani pokud by stěžovatelka v řízení před krajským soudem zastoupena nebyla, bylo její povinností dodržovat zákonné lhůty. V souladu se zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* totiž platí, že každý je povinen hledět si svých práv, tedy i domáhat se soudní ochrany v zákonné lhůtě (shodně viz rozsudek ze dne 20. 3. 2025, č. j. 3 As 250/2024 - 21). V opačném případě mu jde jeho nevědomost ohledně aktuálně účinné úpravy k tíži.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatelky důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2025

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu